

Pitch/oplossingsidee buiten de lijntjes
Kiki kan het al

Hackaton Lerarentekort Amsterdam

22 september 2018

Oplossing van: Leonie den Hartog, Muriël Franken, Marije Molenkamp, Heleen Bouwmans, Jeannet Uiterwijk-Booij en Simone van Dijk.

Wat is het: een 100% oplossing voor het lerarentekort in het reguliere basisonderwijs Amsterdam. Een oplossing die maandag kan starten. En die tegelijk een oplossing biedt voor het terugdringen van de hoge uitval onder startende leerkrachten.

Hoezo? Waar is het een oplossing voor?

Uitgangspunten en een paar feiten op een rij:

- We hebben ongeveer 100 openstaande vacatures voor en ongeveer 200 studenten PABO 4^e jaars, ook wel LIO genoemd.
- We hebben te maken met een uitval van ongeveer 25% onder startende leerkrachten in hun eerste vijf jaar. Zij vallen uit omdat de praktijk een stuk weerbarstiger blijkt dan de theorie. De overstap van 4 jaar PABO naar alleen verantwoordelijk zijn voor lesgeven aan een groep is te groot. Zij voelen zich alleen staan en missen adequate vaardigheden om werkelijk kwalitatief goed onderwijs te kunnen verzorgen. Denk aan een sterke basis klassenmanagement, omgaan met moeilijk gedrag en het voeren van effectieve ouder- en leerlinggesprekken.
- Wat zeggen (startende) leerkrachten: "Het vak leer je pas echt 'al doende'; in de praktijk" en "Wat wij nodig hebben leren we niet op de PABO."
- Curriculum PABO dateert van 2006.
- Deze tijd vraagt om echt anders georganiseerd onderwijs; hoe vinden we aansluiting bij de snel veranderende wereld om de school heen? Het onderwijs is in veel scholen nog ongeveer hetzelfde georganiseerd als tientallen jaren geleden... daar moet beweging in.
- Onderzoeksrapport *Kansrijk Onderwijs* van de CPS (2016) noemt dat blijkt dat coaching on the job het meest effectief werkt wanneer je leerkrachtvaardigheden wilt verbeteren.
- Bovendien: We leren leraren om te differentiëren en het lesaanbod af te stemmen op de leerlingen. We leren hen talenten te (h)erkennen, te doen wat werkt, het tempo aan te passen, etc. Laten we dat ook doen op de pabo's en de lerarenopleidingen! Niet iedereen hoeft vier jaar naar de PABO om een goede leerkracht te worden. Laten we differentiëren en studenten sneller aan het werk laten gaan in scholen wanneer zij aantoonbaar uitblinken!

Onze oplossing concreet:

Zoals we bij leerlingen differentiëren en onderwijs afstemmen op behoeften, verschillen in tempo, intelligentie en leerstijlen, zo moeten we dat ook met studenten gaan doen

Nu doorloopt elke reguliere student de PABO in vier jaar en zijn de regels en de routes voor alle studenten hetzelfde, ongeacht aantoonbaar talent.

Kiki is 4^e jaars PABO, een LIO, en wil dolgraag alle dagen aan de slag voor de klas, maar mag dat slechts twee dagen per week. De andere dagen moet ze naar de PABO.

Kiki kan het al- Kiki krijgt en Kiki blijft

Kiki kan het al: laat haar dan aan de slag gaan!

Kiki krijgt: begeleiding op maat!

Kiki blijft: door passende begeleiding, ruimte voor ontwikkeling en autonomie voelt Kiki zich toegerust en blijft leerkracht.

In onze oplossing mág Kiki aan de slag! Maandag al! Op Daltonschool De Ijsbreker bij schoolleider Leonie den Hartog. In onze oplossing gaat Kiki 4 dagen per week aan de slag in de school en krijgt zij 1 dag per week les op de PABO: *passend* les. Dus passend bij wat zij nodig heeft om in juli 2019 haar diploma te halen en zich toegerust te voelen om in te stromen als geheel bevoegde leerkracht.

In onze oplossing zien we het **liefst twee LIO's samen op één groep**, of een LIO gekoppeld aan een bevoegde leerkracht die dan wellicht een stapje terug kan doen. Denk aan de koppeling aan een oudere, ervaren leerkracht.

Sámen voor de groep, co-teachend, zodat zij elkaar ondersteunend, sparend over lessen en over een beoogde aanpak van leerlingen kunnen optrekken.

Bovendien, als zij elk een (andere) dag naar de PABO moeten, en het betreft een fulltime vacature, is de groep alle dagen bemand.

Uiteraard verdient Kiki ondersteuning op maat en feedback, *on the job*. In scholen werken intern begeleiders, opleidingscoördinatoren en LB-leerkrachten met specialismes (rekenen, taal, gedrag). Passend bij Kiki's vragen wordt ze gekoppeld aan een begeleider die met haar kan werken aan antwoorden op haar vragen. Als nodig kan een coach van buitenaf ingehuurd worden.

En uiteraard verdient Kiki passende beloning. Een startsalaris voor competente nog-net-niet bevoegden.

Nodig/check:

- Toestemming van de PABO voor Kiki en de andere LIO's om een aangepast programma te volgen. Wie gaan dit gesprek voeren? Voorstel: Leonie den Hartog, Kiki en een bestuurder.
- Toestemming van het schoolbestuur en back-up; gezamenlijke verantwoordelijkheid voor deze oplossing.
- Geld voor salarissen van de LIO's: LIO's staan nu twee dagen betaald voor de klas. Dat wordt uitgebreid naar vier dagen. Het geld is er want die vacatures zou je anders vullen met leerkrachten...die een salaris krijgen. Twee LIO's voor de prijs van 1,5 leerkracht lijkt ons fair. Maar andere mogelijkheden kunnen onderzocht worden met het schoolbestuur.
- Scholen die deze oplossing willen en meedoen. Leonie den Hartog wil meedoen. Kiki kan bij haar starten.
- Begeleiding voor de LIO's: schoolleiders die hier in overleg met de PABO, het schoolbestuur en de LIO's zelf zorg voor dragen.
- Evaluatie na één schooljaar.

Ja, de oplossing is omarmd!

Marius Voerman, bestuurder van Openbaar onderwijs Amsterdam West *binnen de ring* schudde ons de hand. "Eerst dacht ik 'dat kan helemaal niet' en toen dacht ik 'waarom niet!'"

We gaan het dus doen!

23 september 2018/ Simone van Dijk

Update 17 juni 2019: het idee is niet uitgevoerd.

Vraagstuk: wat is nodig en van wie om het idee wél uitgevoerd te krijgen?

Belangrijkste actoren: schoolleiders, pabo-studenten, pabo-docenten, pabo-bestuurders, schoolbestuurders, leraren, intern begeleiders, extern begeleiders, gemeente-beleidsmedewerkers/ scholen, pabo's, schoolbestuurders, gemeente.

Wie is bereid om welke verantwoordelijkheid hierin te nemen?

Wie is aan boord in uitvoering?

